

AQU CATALUNYA

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ DE L'INFORME D'ESTUDIANTS PER A L'ACREDITACIÓ DE TITULACIONS I CENTRES

ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ DE L'INFORME D'ESTUDIANTS PER A L'ACREDITACIÓ DE TITULACIONS I CENTRES

Barcelona, 2024

© Autor: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2024
C. d'Enric Granados, 33
08007 Barcelona

Aprovació: Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes el 10 de juliol de 2024.

Elaboració: Albert Basart Capmany i Albert Gili Moreno

Primera edició: setembre de 2024

El contingut d'aquest document està subjecte a la llicència d'[Ofertament al Domini Públic \(CC0 1.0 Universal\)](#) de Creative Commons. Es permet copiar l'obra, modificar-la, distribuir-la i fer-ne comunicació pública, fins i tot amb finalitat comercial, sense demanar cap mena de permís.

SUMARI

L'ACREDITACIÓ DE TITULACIONS I CENTRES UNIVERSITARIS	7
L'INFORME DE L'ESTUDIANTAT	8
La participació de l'estudiantat als processos d'acreditació	8
Enfocament i característiques de l'informe de l'estudiantat.....	8
PROCEDIMENT	10
RECOLLIDA D'INFORMACIÓ, ELABORACIÓ I TRAMESA DE L'INFORME	11
Informació i dades de context	11
Satisfacció del col·lectiu.....	11
Elaboració de l'informe	12
Tramesa de l'informe.....	13

L'ACREDITACIÓ DE TITULACIONS I CENTRES UNIVERSITARIS

Amb l'adhesió del sistema universitari català a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), es modifiquen les estructures vigents fins al moment, i les universitats catalanes inicien el procés per adoptar un sistema de títols fàcilment comprensible i comparable a escala europea, basat en tres cicles —grau, màster i doctorat—, establir el sistema de crèdits comparable (ECTS) i promoure la cooperació europea per garantir la qualitat i desenvolupar criteris i metodologies equivalents d'avaluació.

Pel que fa al desenvolupament de les metodologies d'avaluació, d'acord amb el context europeu i la normativa legal vigent, AQU Catalunya va dissenyar i desenvolupar el [Marc VSMA](#), de verificació de noves propostes d'ensenyament, de seguiment del seu desplegament, d'avaluació de les modificacions que puguin experimentar i d'acreditació cíclica dels ensenyaments.

En aquest marc, l'acreditació és la comprovació, a partir d'una avaluació que inclou una visita externa d'un comitè d'experts i expertes, que la titulació s'està desenvolupant tal com estava planificada a la verificació i que s'estan assolint els resultats esperats.

Totes les titulacions universitàries oficials han de passar pel [procés d'acreditació](#) abans dels sis anys, a comptar a partir de la data d'implantació o de la darrera acreditació (vuit anys en els casos de títols de 300 i 360 ECTS).

D'altra banda, els centres universitaris que han obtingut una [certificació](#) de la implantació del seu sistema intern de garantia de la qualitat (SIGQ) i disposen d'almenys el 50 % de les seves titulacions acreditades poden sol·licitar l'[acreditació institucional](#) inicial del centre. En aquest cas, el conjunt de titulacions del centre queden acreditades automàticament, i el centre ha de renovar l'acreditació institucional superant un procés d'avaluació amb visita externa d'un comitè d'experts i expertes cada sis anys.

L'INFORME DE L'ESTUDIANTAT

La participació de l'estudiantat en els processos d'acreditació

L'estudiantat té una participació rellevant en els processos d'acreditació a AQU Catalunya. En la fase d'avaluació interna, els centres avaluats constitueixen un comitè intern en el qual hi ha d'haver una representació activa d'estudiants. La participació efectiva de l'estudiantat en aquest comitè d'avaluació interna (CAI) i en els diversos òrgans de decisió del centre contribueix a demostrar la cultura de la qualitat de la institució. El CAI té l'encàrrec d'elaborar un informe d'autoavaluació, per a la qual cosa fa una recollida de dades i evidències, entre les quals hi ha informació sobre la satisfacció de l'estudiantat amb la formació rebuda i amb relació a altres aspectes, com la satisfacció envers la docència, els serveis o la qualitat de la inserció laboral.

Posteriorment, en la fase de l'avaluació externa, AQU Catalunya inclou estudiants als comitès d'avaluació externa (CAE), que duen a terme l'anàlisi de la informació aportada per la institució avaluada i la visita al centre. L'estudiant del comitè actua com a membre de ple dret, amb veu i vot, al mateix nivell que la resta de membres que el conformen.

A la visita al centre, el CAE s'entrevista amb els principals agents implicats en el procés formatiu, entre els quals hi ha una representació de l'estudiantat i una representació de persones acabades de graduar.

L'informe de visita elaborat pel CAE es remet a una [comissió específica d'avaluació](#) (CEA) d'AQU Catalunya i serveix com a evidència principal perquè la CEA emeti l'informe d'acreditació de les titulacions o el centre que se sotmet al procés, a fi que el Consejo de Universidades prengui la decisió definitiva sobre l'acreditació o la renovació de l'acreditació institucional. En aquestes comissions també hi ha un estudiant com a membre de ple dret.

Enfocament i característiques de l'informe de l'estudiantat

Tot i la presència de l'estudiantat al llarg de tot el procés, sovint hi ha la percepció que la representativitat del col·lectiu davant els processos d'acreditació pot quedar condicionada per la fortalesa més gran o més petita de les estructures de participació i representació estudiantil al centre, les possibles dificultats a l'hora de trobar estudiants per a les audiències i el grau de coneixement del col·lectiu sobre els mecanismes de qualitat.

Amb l'objectiu d'abordar aquest repte i potenciar la participació d'aquest col·lectiu en els processos d'acreditació, el Comitè d'Estudiants d'AQU Catalunya, d'acord amb el Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes (CEUCAT), ha acordat activar un procediment d'informe d'estudiants que s'emmiralla en experiències internacionals considerades com a bones pràctiques en l'àmbit de l'assegurament de la qualitat.

Es tracta d'impulsar, per a cada procés d'acreditació conduït per AQU Catalunya, la **generació d'un informe independent elaborat per l'estudiantat de les titulacions o dels centres per acreditar**, que acompanyi, a manera d'evidència complementària, l'autoinforme d'acreditació que elabora el comitè d'avaluació interna. Aquesta evidència no substitueix en cap cas la participació del col·lectiu d'estudiants en la fase interna de l'avaluació, ni en la fase externa.

Aquesta iniciativa es proposa en un moment en què tant AQU Catalunya com les universitats catalanes han assolit una experiència suficient en aquests processos d'avaluació i en què gairebé la totalitat dels centres universitaris de Catalunya han superat almenys un cicle d'acreditació de titulacions.

Les característiques generals d'aquest informe són:

- És un document elaborat, aprovat i emès per l'estudiantat amb total independència dels equips directius dels centres i de la universitat.
- Recull l'opinió i la satisfacció de l'estudiantat sobre aspectes que són objecte de l'avaluació.
- Es basa en dades i informació obtingudes per l'aplicació de metodologies qualitatives i quantitatives adequades i pertinents:
 - Les dades són recollides *ad hoc* pels mateixos estudiants per a l'elaboració de l'informe.
 - Les dades són generades pel sistema intern de garantia de la qualitat de la universitat o del centre.
 - Les dades estan disponibles a través de plataformes de dades contrastades i fiables (com ara l'EUC Estudis).

Juntament amb aquest document d'orientacions es proporciona el document *Model per a l'elaboració de l'informe d'estudiants per a l'acreditació*, que va destinat a les persones que es faran càrrec de la coordinació de l'informe d'estudiants per a l'acreditació per orientar-les en el procés d'elaboració d'aquest informe. El model inclou una proposta de dimensions específiques de qualitat per estructurar l'informe:

1. Gestió i organització de la titulació (acreditació de titulacions) o política formativa del centre (acreditació institucional)
2. Ensenyament, aprenentatge i avaluació
3. Pràctiques externes obligatòries
4. Treball final de grau / treball final de màster (TFG/TFM)
5. Recursos i serveis de suport a l'aprenentatge
6. Entorn acadèmic i participació

PROCEDIMENT

Cada any, les universitats i AQU Catalunya planifiquen conjuntament les visites externes a partir de les titulacions i els centres que han d'iniciar el procés d'acreditació. Amb més d'un any d'antelació, el Consell de Govern de l'Agència aprova el calendari de visites, i les universitats inicien el procés d'elaboració dels autoinformes, com a primer pas del procés d'acreditació.

Tal com s'estableix en els procediments de l'acreditació, dos mesos abans de la data de la visita la universitat ha de presentar la documentació a AQU Catalunya, a fi que els comitès d'avaluació externa puguin fer l'anàlisi de l'autoinforme i de les evidències. Pel que fa a l'informe d'estudiants, els terminis d'elaboració i presentació han de coincidir amb els terminis marcats per a l'autoinforme.

Es considera necessari que entre l'estudiantat de les titulacions o del centre per acreditar es designi un coordinador o coordinadora o es constitueixi un grup de coordinació de l'informe. Per a aquest encàrrec, s'hauria de comptar amb perfils d'estudiants que ostentin càrrecs de representació i amb recorregut dins del centre (que hagin cursat més de la meitat de la seva titulació, graduats i graduades al mateix centre que estiguin cursant estudis de màster, etc.). En cas que l'estudiantat del grup de coordinació no disposi d'experiència prèvia en l'elaboració d'aquest tipus d'informe, AQU Catalunya facilitarà una formació inicial.

L'elaboració de l'informe d'estudiants ha d'avançar paral·lelament a la de l'autoinforme. És aconsellable que, un cop finalitzat l'informe, s'estableixi un període final d'exposició pública al col·lectiu d'estudiants de les titulacions o del centre avaluat, a partir del qual l'equip redactor prendrà en consideració les possibles aportacions rebudes per valorar si les inclou a l'informe. Un cop es disposa de la versió definitiva de l'informe, s'hi ha d'incloure la data de tancament i la signatura de les persones que n'han coordinat l'elaboració.

RECOLLIDA D'INFORMACIÓ, ELABORACIÓ I TRAMESA DE L'INFORME

Els estudiants que duguin a terme la coordinació i la redacció de l'informe han de disposar de prou dades i informació de l'opinió del col·lectiu sobre els aspectes que són objecte d'avaluació. Es distingeixen dos tipus d'informació necessària:

- a) Informació i dades de context
- b) Satisfacció de l'estudiantat

Informació i dades de context

A fi que es pugui dur a terme una anàlisi de la situació de les titulacions o del centre per acreditar, cal disposar d'informació (especialment quantitativa) sobre aspectes com ara l'accés, el professorat, el rendiment acadèmic, l'abandonament, la inserció laboral i la satisfacció de l'estudiantat. Es tracta d'informació que genera el sistema intern de garantia de la qualitat de la universitat o del centre i que en bona part és pública per als agents d'interès de la universitat o el centre. A més de les fonts internes de les universitats, es pot recórrer a fonts externes de dades, com ara el portal [EUC Estudis](#). Els recursos d'aquest portal, a més d'oferir dades de les titulacions que s'avaluen, permeten comparar aquesta informació amb la situació de titulacions similars i del conjunt del sistema universitari català.

També es pot tenir en compte tota aquella informació (en aquest cas, qualitativa) derivada dels anteriors processos d'avaluació que ha superat la titulació o el centre i que s'ha anat publicant al portal [EUC Informes](#) d'AQU Catalunya. Això permetrà a l'estudiantat disposar d'informació sobre eventuais requisits o recomanacions per part de les comissions d'avaluació. Cal indicar com es pot consultar aquesta informació des de l'Agència, a través de la formació inicial a l'estudiantat encarregat de l'elaboració de l'informe.

Satisfacció del col·lectiu

La informació més rellevant per a l'elaboració de l'informe d'estudiants és la que fa referència a l'opinió del col·lectiu sobre els aspectes que són objecte d'avaluació.

Més enllà dels mecanismes institucionals establerts per a la recollida de la satisfacció sobre múltiples elements del procés d'aprenentatge (que també han de ser objecte d'anàlisi), les persones responsables de coordinar i redactar l'informe **poden recollir informació *ad hoc*, tot aplicant metodologies adequades i pertinents segons cada cas.**

Entre les metodologies proposades hi ha les tècniques de recollida de dades qualitatives emprades més habitualment, com ara les dinàmiques grupals o les entrevistes individuals. També és possible dissenyar i fer una enquesta per conèixer la satisfacció sobre algun aspecte concret, especialment, en el cas de grups grans. Durant la formació inicial a l'estudiantat encarregat de l'elaboració de l'informe cal mostrar exemples de metodologies emprades en informes anteriors (amb la deguda anonimització de dades).

La selecció de la metodologia per part de l'estudiantat que elabora l'informe ha de tenir en compte la realitat del seu centre (dimensió, nombre de titulacions, etc.), amb la finalitat que les opinions recollides tinguin la màxima representativitat possible. En aquest sentit, és desitjable obtenir opinions d'estudiants de totes les titulacions que s'acrediten o, en el cas de l'acreditació institucional, de les diferents titulacions de grau i màster del centre. En tot cas, a l'informe cal reflectir-hi les característiques generals (per exemple, nombre de persones, titulació o titulacions i curs o cursos) de l'estudiantat al qual s'ha demanat opinió (no cal que s'identifiqui individualment), així com la tècnica o tècniques de recollida d'informació emprades.

Elaboració de l'informe

Les valoracions o les informacions que s'inclouen a l'informe d'estudiants han d'estar basades en evidències o fonts identificades al mateix informe que es corresponguin a les dues tipologies d'informació descrites:

- a) Dades quantitatives i qualitatives dels títols i el centre.
- b) Informació o opinions representatives de la satisfacció del col·lectiu (generades a través dels mecanismes institucionals de recollida de satisfacció i/o obtinguda expressament per a l'elaboració d'aquest informe).

Tal com s'ha comentat més amunt, s'ha d'explicitar la font de les dades o l'origen de les opinions (tècnica de recollida d'informació emprada i característiques generals de les persones participants, sense identificació individual). El comitè d'avaluació externa no pot prendre en consideració cap comentari o valoració del qual no es pugui identificar clarament l'origen o l'evidència que el sosté.

La informació recollida a l'informe ha de ser tractada amb confidencialitat per part de totes les persones internes i externes vinculades a l'avaluació (equip redactor de l'informe, responsables del centre avaluat, comitè d'avaluació externa, etc.). Tant el personal d'AQU Catalunya com els membres dels comitès d'avaluació externa han de signar obligatòriament el document de confidencialitat i de compromís amb el [Codi ètic de l'Agència](#) i seguir el que s'hi estableix.

D'acord amb el principi de confidencialitat, la versió de l'informe facilitada al centre avaluat ha d'ometre la identificació de les persones que han elaborat l'informe, així com la informació sobre l'estudiantat participant en la recollida d'informació *ad hoc* (característiques generals de les persones que han aportat la seva opinió a través d'una enquesta, grups de discussió, etc.).

AQU Catalunya només pot utilitzar la informació recollida per al propòsit de dur a terme l'acreditació de les titulacions o el centre que s'identifiquen a l'informe, així com per a la revisió i la millora de la metodologia i el procés d'elaboració d'aquest informe. Es recomana a l'estudiantat responsable de l'elaboració de l'informe destruir la documentació recollida un cop hagi finalitzat el procés.

Tramesa de l'informe

Un cop signat per les persones que han coordinat l'informe d'estudiants, **el document s'ha d'enviar directament a AQU Catalunya**, mitjançant l'adreça electrònica **qualitat@aqu.cat** (indicant a l'assumpte **«informe estudiantat acreditació», el nom del centre i la universitat**). L'Agència posa l'informe d'estudiants a disposició del comitè d'avaluació externa, com a evidència complementària a l'autoinforme per al procés d'acreditació. També cal fer arribar una còpia de l'informe de l'estudiantat a la universitat, amb l'anonimització de dades indicada a l'apartat anterior (després de l'enviament de l'autoinforme del centre a AQU Catalunya i abans de la data de la visita externa).

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

Setembre de 2024 · METAQU-035-2024

Web: www.aqu.cat · X: [@aqucatalunya](https://twitter.com/aqucatalunya)